

A si dva roky po dovolené ve Francii se svými sourozenci jsem přestal fotografovat. Obdržel jsem odmítnutí od jednoho spřáteleného kurátora a ve vzteku jsem bednu se všemi fotoaparáty postavil na ulici. Po hodině jsem si pro ni zase šel, ale byla už pryč. Byl to začátek několikaměsíčního sešupu. Začal jsem vypávat až do odpoledne, moc jsem hulil, napsal několik povídek, které jsem nikomu neukázal, a stal se ze mě hádavý tvor. Moje tehdejší přítelkyně se se mnou rozešla. Prý jsem hrozně uzavřený, hrozně *neopravdový* a ona už nedokáže snést ten můj pohled, jako bych byl ve svém vlastním, nepřístupném světě. Vlastně se mě to ani nedotklo. Stejně jako u předchozích vztahů jsem nebyl zamilovaný a hluboko v sobě jsem cítil, že tohle všechno beztak není můj pravý život. Že bych ho kdykoli vyměnil za ten, v němž ještě žijí mí rodiče. Tahle myšlenka se mi pořád vracela, byla to kletba vetkaná do mé duše.

Když mi Liz pověděla o volném místě u Yellow Records, dal jsem výpověď z hamburského bytu a přestěhoval se k ní do Berlína. Hudební vydavatelství sídlilo v zadním dvoře na ulici Kottbusser Damm a specializovalo se na písničkáře a indie rock. A tak se stalo, že jsem najednou pracoval jako právní poradce a později jako hledač talentů, ale stejně dobře bych mohl žít v cizině nebo znovu studovat. Nedokázal bych to tenkrát tak jasně formulovat, ale v hloubi duše jsem tušil, že jsem sešel z cesty. Jediná potíž byla v tom, že jsem nevěděl kdy a kde. A nevěděl jsem ani, z jaké cesty.

Krátce po svých třicátých narozeninách, v lednu 2003, jsem jel na vespě po městě, když vedle mě zastavil červený fiat. Proč jsem od něj nedokázal odtrhnout pohled? Ach ano, Alva. Mívala stejný vůz. Najednou jsem si zase vzpomněl, jak všechno skončilo. Jak jsem ji požádal, aby se mnou odjela do Mnichova. A jak se místo odpovědi vyspala s tím mužem a přinutila mě, abych to viděl. Takhle to bylo.

Ne, ne docela.

Poslední víkend školního roku za mnou Alva nečekaně přišla. Zářivě se na mě usmívala, jako by se nikdy nic nestalo, a vykládala, že možná stráví dobrovolnický rok na Novém Zélandu. Mluvili jsme o tom, že už se v budoucnu nejspíš neuvidíme a jak je zvláštní, že se člověk potkává každý den a potom už nikdy. Vlastně jsem byl pořád dotčený, ale měla v očích něco zranitelného, co mě dojímalo, a pak kolem mě ovinula paži a zeptala se, jestli spolu o víkendu něco nepodnikneme. Prý jí došlo pár věcí a ráda by si o nich se mnou promluvila.

Byl jsem tak překvapený, že jsem se nejdřív nezmohl na odpověď. Slíbil jsem, že jí v každém případě zavolám, a Alva řekla, že se bude těšit.

Jenomže já se neozval.

Celý víkend jsem chodil kolem telefonu na chodbě internátu. Ale nedokázal jsem jí zavolat. Alva mi vědomě ublížila a očividně jsem pro ni navzdory veškerému zdůrazňování moc neznamenal, protože se zdálo, že mě brzy opustí navždycky. Jak bych jí tedy mohl odpustit? Zároveň jsem ji chtěl bezpodmínečně vidět. Doufal jsem, že možná zavolá ona mně, ale neudělala to.

Když se pak v pondělí objevila ve škole, nemluvila se mnou. Celou dobu takřka demonstrativně odvracela pohled. O přestávce jsem šel za ní.

„Mrzí mě to,“ řekl jsem a jednou rukou se ležérně opíral o stěnu. „Chtěl jsem ti zavolat, ale o víkendu byl prostě děsnej šrumec!“

Je dokonce možné, že jsem jí vyprávěl i o večírku, na který jsem šel a kde jsem potkal dívku, o níž Alva věděla, že se jí líbím. V každém případě jsem vnímal skvostný pocit zadosti- učinění, že se jí alespoň trochu revanšuju za to, co mi provedla. Pevně jsem počítal s tím, že lítostivě přikývne nebo ji moje chladné chování přinejmenším překvapí. Ale ona se na mě jen tázavě podívala.

„Ach tak,“ řekla. „Pravda, na to jsem úplně zapoměla. No jo, nevádí.“

To bylo naposledy, co jsem s Alvou mluvil.

*

Několik dní poté, co jsem viděl červený fiat, jsem vyzvedl Liz z práce. Od společného léta v Berdillacu uplynulo už skoro pět let. Liz si udělala maturitu na večerní škole a studovala učitelství, zaměřila se na hudbu, výtvarné umění a němčinu. Klapalo to dobře. Díval jsem se, jak vychází z budovy spolu s několika mladými učiteli. Z dálky se zdála být ještě vyšší, impozantní zjevení. Přehodila si tašku přes rameno a smála se. Byla jasná vůdkyně, ostatní k ní obdivně vzhlíželi. Kdo nevěděl, že dávno překročila třicítku, tipoval by ji na pětadvacet, pouze obličej se jí trochu zakulatil.

V jejím malém bytě, přeplněném drobnostmi a obrázky, skoro už trochu zanedbaném, jsme se pak pustili do vaření –

„pustili“ znamená, že Liz vařila a já přihlížel – a samozřejmě jsme mluvili i o bratrově stěhování. Marty před časem prodal svou firmu za neslýchaně vysokou částku a učil teď na technické univerzitě v Mnichově. Koupili si s Elenou dům kousek od Anglické zahrady.

„Dovedeš si to představit?“ Houpal jsem se u ní v kuchyni na židli. „Žije jen pár bloků od místa, kde jsme dřív bydleli.“

„Věděla jsem, že se jednou zase vrátíme.“ Liz krájela bazalku nadrobno. „Ale myslela jsem, že to potrvá déle.“

„Já se do Mnichova nikdy nevrátím. Proč bych měl?“

„Protože nikdo z nás tehdy neodešel dobrovolně.“

Liz zapálila vonné tyčinky. Z přehrávače hrála mexická lidová hudba, pobrukovala si s ní. Myslel jsem na to, jak svým žákům v hodinách hudební výchovy hraje na kytaru, mladším maluje za odměnu do sešitů drobné postavičky nebo zvířátka a v létě s nimi chce nacvičit divadelní představení. Moje sestra možná léta bloudila, ale teď se její život v mých představách konečně opět blížil tomu, v němž by naši rodiče nezemřeli. Dokázala se vrátit a i bratr podle všeho našel cestu sám k sobě. Mě samotného naproti tomu předchozího dne v kavárně zaujala skupina u sousedního stolku, v jejím středu muž mého věku. Rozesmíval své přátele a s takřka provokativní uvolněností udával tón. Otráveně jsem se díval jinam, ale něco v jeho chování mi nedopřávalo klidu a najednou mě napadlo, že tím mužem bych mohl být já sám, kdyby několik věcí dopadlo jinak.

Venku se ozval křik. Po betonovém vnitrobloku běhala banda dětí.

„Kolik by mu teď bylo?“ zeptal jsem se, ještě napůl v myšlenkách.

Otázka přišla náhle a nevhod, sestřin pohled potemněl. „Pět,“ řekla.

„Ještě na to často myslíš?“

„Už ne tolik jako dřív. Ale někdy mám strach, že to byla moje jediná šance a že nikdy nebudu mít děti. Poprvé na internátu jsem byla moc mladá. Ale s Robertem jsem měla správný věk. Kdo ví, jestli to ještě vyjde.“

I teď opouštěla muže, aby oni neopustili ji, a i její poslední vztah s jedním holandským hercem ztroskotal. „Muž okouzlující svou hloupostí,“ poznamenala jednou.

Ani Marty dosud neměl děti, zato už několik let vlastnil psa, jemuž s osvěžujícím nedostatkem kreativity říkal prostě *Pes*. Teprve před nedávnem nám sdělil, že v konečném důsledku je beztak všechno odsouzeno k zániku, tak proč tedy mít děti.

Liz to pěkně rozčílilo. „To jsou takové Martyho nihilistické kecy,“ prohlásila. „Ale ty víš, že to není pravda. Všichni tihle nihilisti a cynikové jsou totiž prostě jen podělaní strachy. Tváří se, že nic nemá význam, protože pak nemají co ztratit. Jejich postoj vypadá nenapadnutelně a nadřazeně, ale ve skutečnosti za nic nestojí.“

Potřásla hlavou a zapálila si. „Alternativou k představě života a umírání je nicota,“ cigareta se jí pohupovala mezi rty, „bylo by vážně lepší, kdyby tenhle svět vůbec neexistoval? Místo toho žijeme, tvoříme umění, milujeme, pozorujeme, trpíme, radujeme se a smějeme. Všichni existujeme v milionech odlišných způsobů, abychom zabránili nicotě, a cenou za to je zkrátka a dobře smrt.“

Náhle jsem znovu pomyslel na Alvu a na červený fiat. Minulou noc se mi zdálo, že jsem se ocitl kdesi ve válečné zóně.

Z nebe se řítily helikoptéry, na zem dopadaly bomby, lidé okolo mě se hroutili. Město bylo odsouzeno k zániku, ale já šel pořád dál a dál, uprostřed bojů, protože jsem se doslechl, že Alvu drží v zajetí v jednom domě v centru. Až do vyčerpání jsem bloudil po městě, několikrát jsem jen o vlasek unikl smrti, ale nikdy jsem nedorazil k cíli. Pak jsem se probudil.

Po té noci se všechno vrátilo. Ve snech vždycky existoval vlastní čas, lépe řečeno žádný čas v nich neexistoval, a tak mi připadalo, jako bych právě uběhl první kolečko kolem hřiště, zatímco Alva leží v trávě a čte si. Občas jsem si tehdy lehl vedle ní a snažil se jí foukáním obrátit stránky. Pokaždé jí to vyvolalo úsměv na tváři, ale jednou odpoledne reagovala nevrle. Svírala knihu oběma rukama, zřejmě jí mezi prsty právě zemřela milovaná postava. A teprve v té chvíli jsem si všiml, že pláče. Nechtěl jsem ji rušit, a přece jsem nemohl změnit nic na tom, že s ní tenhle intimní okamžik sdílím. Díval jsem se na její zarudlou tvář a uvědomoval si, jak moc miluje literaturu, mnohem víc než kdokoli jiný, koho jsem znal. A skutečnost, že sedí vedle mě a tolik ji dojíká ten příběh, dojíkala zase mě. Měl jsem sto chutí ji obejmout a chránit, ze všeho nejvíc před ní samotnou a před všemi těmi věcmi, které mi nikdy neřekla, a přece pak všechno dopadlo úplně jinak a teď už od té doby uběhlo jedenáct let.

Večer jsem si našel Alvinu mailovou adresu a napsal jsem jí. Odpověď jsem nečekal, ale nechal jsem se vést vnitřním pocitem. Zprvu to byl dopis o několika stránkách, na konci však zůstaly pouhé dva řádky.

Je mi třicet a nemám děti.

Co ty?

Neodepsala mi. Několik dnů, dokonce týdnů jsem ještě potají doufal v odpověď, pak jsem rezignoval. Zavolal jsem do minulosti, ale ozvěna mi neodpověděla.

Na jaře jsem si vzal dovolenou a navštívil jsem Martyho, který odjel s Elenou na pár dní do Berdillacu. Zaparkoval jsem pronajatý vůz na konci Rue Le Goff. Okamžitě se ke mně přiřítíl pes, husky. Marty s Elenou si ho pořídili jako štěně, mezitím vyrostl a zesílil, už takřka majestátní zvíře s bíločernou srstí a chytrýma, světle modrýma očima.

Byla tu na návštěvě i Elenina sestra se třemi dětmi. Když jsem se s Elenou pozdravil, připadala mi zvláště smutná. Můj bratr měl v sobě naproti tomu cosi věčně mladého. Dobíral jsem si ho, že je stále podobnější našemu otci a že mu nejspíš budu muset brzy věnovat dýmku a světle hnědou koženou bundu.

Všech sedm se nás vydalo na výlet. Děti si hrály se psem, Marty a já jsme se loudali vzadu. Cítil jsem, že bratr je myšlenkami jinde. Nakonec ukázal na Elenu, která si právě vysazovala synovce na ramena. Obklopená malými příbuznými celá rozkvetla.

„Miluje děti,“ řekl mi Marty.

„Já vím.“

„A nejspíš nikdy nebude mít vlastní.“

Zůstal jsem stát. „Jak dlouho to víte?“

„Samozřejmě nás to v poslední době začalo napadat. Dva nebo tři roky se nechráníme, poslední měsíce jsme se dokonce opravdu snažili. Když se nic nestalo, nechala se Elena vyšetřit...“

Marty vyhledal můj pohled. „Víš, já si vůbec nejsem jistý, jestli chci mít za každou cenu děti. Líbí se mi představa, jak se svým dítětem stavím autíčko na dálkové ovládání, ale není to žádný mus. Jenomže ona děti miluje, vždycky po nich toužila. V našem domě je tolik pokojů... Poslední týdný hodně brečela.“

Šli jsme po cestě, která vedla do důvěrně známého lesa.

„Ožením se s ní,“ prohlásil Marty s tím stoickým klidem, který na sobě nosil jako vodotisk. „Sice jsme to nikdy neplánovali, ale myslím, že teď je to správná věc. Co myslíš ty?“

„Podle mě to zní dobře.“

Marty po mně vrhl rozpačitý pohled. „A byl bych rád, abys mi šel za svědka.“

„Za svědka? Neberou si lidi obvykle za svědka někoho, koho mají rádi?“

„Říkal jsem si, že v tvém případě udělám výjimku.“

V lese to svěže a kořenitě vonělo a já jsem vytušil blížící se noc. Došli jsme ke kamenité řece, přes kterou vedla stará kláda.

„K neuvěření, že jsem po ní jako malý jenom tak přešel.“ Zlehka jsem dřevo nakopl. „Je víc než dva metry nad řekou, kdyby člověk sletěl dolů, zláme si všechny kosti.“

„Jako dítě ses nikdy nebál.“

Stoupl jsem si na kládu. Bylo to, jako kdybych vstupoval na začarované místo, k bráně do minulosti. Po pouhých dvou krocích se mi zatočila hlava. Pode mnou šuměla voda, z řeky vyčuhovaly větší kameny, nebyly však tak špičaté jako v mých vzpomínkách. Kláda se otrásala, při každém kroku jsem měl pocit, že uklouznu a spadnu. Začal jsem se potit a v uších mi zněl otcův káravý hlas, tvrdící, že je to příliš nebezpečné.

Všechny jeho obavy, které teď jako nežádoucí nájemník byly v mé hlavě.

„Pojď zpátky,“ ozval se i Marty. „Tohle fakt nevypadá dobře!“

„Jako malý jsem to přeběhl rychle, jenom proto to vyšlo.“

To už jsem měl za sebou čtvrtinu, avšak spásný břeh se zdál být nekonečně daleko. *Vrátit se*, pomyslel jsem si. *Být zase tím, kým člověk byl*. Pak jsem uklouzl. Jen díky reflexu a troše štěstí jsem se udržel na nohou. Srdce mi bušilo až v krku. Nemělo to smysl. Opatrně jsem se otočil a vrátil se za Martym. Jako boxer, který se v ringu potácí zpátky do rohu, zmlácený svým mladším já.

*

Po prodeji firmy žil Toni dva roky v Los Angeles, kde studoval na nejlepší škole pro kouzelníky, Chavez School of Magic, a ve chvílích volna jezdil na motorce po Státech nebo až dolů do Ohňové země. Teď se překvapivě přistěhoval do Berlína, a než si najde byt, přespával u mě na gauči.

Jednou večer jsem s ním seděl v baru, když se tam náhodou objevila moje sestra. Nedívala se nalevo ani napravo, nevšimla si nás a posadila se ke skupině žen u rohového stolu, kde si zapálila cigaretu a okamžitě na sebe strhla pozornost. Se sklenkou vína v ruce měla v sobě Liz cosi nesmírně půvabného a okouzlujícího a mluvila tak, jako žízniví pijí: lačná po každém slově.

Toni chtěl jít za ní, ale já jsem ho zadržel. Slyšel jsem, že sestra mluví svým zvuchým jevištním hlasem, podle všeho šlo o „balení“. „Nejlepší to bylo na jedné gothic párty na Lower Eastside,“ říkala hlasitě, „když mě oslovil chlapík v koženém oblečení, s knírkem a nalepenýma rohama.“

„A co říkal?“ vyzvídala jedna z kamarádek.

Liz si tu chvilku vychutnávala. „Přišel těsně ke mně a potom se mě hlubokým hlasem zeptal: ‚Jsi připravená vyspat se s démonem?‘“ Její smích, trochu vulgární, se rozléhal barem, i ostatní ženy se smály.

Toni se po ní neustále díval. „Odpověděla už konečně na můj dopis?“

Později jsme všichni společně jeli do Klubu vizionářů. Moje sestra a Toni seděli společně na lávce a máchali si nohy ve Sprévě. Toni s ní nepřetržitě flirtoval, což Liz vzrušovalo. Už ho nebrala pouze jako bratrova kamaráda, ale jako muže, ležérně se prohnula v zádech a prohlížela si ho. Ramínko černých šatů jí sklouzlo, světlé vlasy měla rozpuštěné, holou nohu přehozenou přes nohu. Byla na číhané, chtěla vědět, zda si ji Toni jenom dobírá a ve skutečnosti je hodný a milý, nebo jestli má v sobě skutečně ono tajemství a mužnost. Už zase měla v očích ten posměšný, nadřazený výraz, v němž bylo cosi ničivého a jemuž se Toni musel postavit. Vteřina, dvě vteřiny... Pak uhnul pohledem. Znovu a znovu. Moc dobře jsem to viděl. Byl bez šance.

Já sám jsem se pokoušel dát do řeči s několika Lizinými známými, ale příliš se mi to nedařilo, a když se celá parta rozhodla vydat ještě do jiného klubu, rozloučil jsem se. Doma mě čekalo ticho, zvuk, jenž mi byl po léta důvěrně známý. Avšak tahle poustevnická existence, tahle neschopnost účastnit se života už mi byla odporná. Pořád jenom snít, nikdy nebýt doopravdy přítomný. Podívej se na sebe, pomyslel jsem si, proč ve společnosti tak často toužíš být sám, když samotou skoro nesneseš?

Otevřel jsem notebook. Dva nové maily. Marty psal, že organizaci jeho svatby má pevně v rukou Elenina rodina a on

byl z příprav vyloučen. Druhá zpráva byla od bývalého kolegy z práv, šlo o skupinový mail. Podrážděně jsem ho smazal. Chvilí jsem se díval na televizi, nazdařbůh jsem přepínal programy. Právě jsem se chystal jít do postele, když přišel ještě jeden mail. Napsaný v 02.46. Promnul jsem si oči a otevřel ho.

*V posledních letech jsem na tebe často myslela.
Doufám, že se máš dobře. Byla bych ráda,
kdybychom se zase někdy viděli.*

Alva

*

Následující týdný jsem prožil ve stavu radostného očekávání. Dokonce i Martyho svatba se všemi oslavami a jeho chorvatskými tchány a švagry mě z něj dokázala vytrhnout jenom na chvíli. Bylo to, jako by moje minulost díky jedné jediné zprávě opět ožila.

Alva žila ve Švýcarsku. Po určitém dohadování – často mi celé dny neodpovídala – jsme se rozhodli, že se sejdem na půl cesty v Mnichově. Jen o málo později jsem se vydal do města, kde jsem se narodil, a dopoledne využil k návštěvě bratra. Právě se s Elenou vrátili z líbánek ve Španělsku.

„Jsi nervózní?“ vyptával se Marty. Brodili jsme se svatebními dary navršenými do výšky, některé byly ještě nevybalené, byl jich plný obýváček.

„Nemůžu uvěřit, že ji zase uvidím.“

„Má přítele?“ zajímal se bratr a namířil na světle zelený balík. Elenini synovci tu zapoměli svoje airsoftové pistole a my jimi stříleli po svatebních darech.

„Slyšel jsem, že se vdala,“ odpověděl jsem a vystřelil na dlouhý předmět zabalený do červeného papíru. Zařinčelo to, oči-vidně krabice s přístroji.

„Hm, tak ty jsi o tom slyšel.“ Bratr vypálil tři rychlé výstřely na bílý balíček, který ležel na komodě a teď spadl dolů. Papír se roztrhl a objevily se laciné kuchyňské hodiny ve tvaru kačera Donalda.

Marty je znechuceně zvedl. „Samé harampádí.“ Postavil hodiny zpátky na komodu. „Co za lidi dává takovýchle dary?“

„To je tím, že nemáš opravdové kamarády.“

„Ty taky ne.“

„Já vím. Jestli se někdy ožením, přijdou z mé strany tři lidi. Ty, Liz a možná ještě Toni.“

„Mrzí mě to, ale počítej jen se dvěma,“ odušil bratr. „Já nebudu mít čas.“

„Co ses oženil, hrozně ses změnil. A sice k horšímu.“ Namířil jsem na kačera Donalda a střelil ho mezi oči, až znovu spadl z komody a rozlomil se na dva kusy.

„Kde přesně vlastně Alva žije?“ Marty vypálil celou sérii výstřelů na modrý balík.

„V Lucernu, už pár let. Možná teď mluví švýcarským dialektem.“

Marty najednou namířil svou pistoli na mě. „A co když je doopravdy vdaná?“

„To předpokládám.“ Taky jsem na něj namířil. „Zasloužila by si to.“

„Ale ve skutečnosti si to nemyslíš, že ne?“ Marty se zakřivil. „Vidím to na tobě. Pořád doufáš.“

„Bez komentáře.“

„Naděje je pro idioty.“